

"Elektronikus Okiratok a Gyakorlatban"

*Dr. Kósa Ferenc ügyvéd,
a Magyar Elektronikus Aláírás Szövetség Egyesület
(MELASZ) elnöke*

Az elektronikus aláírás használata a mindennapi hatósági és bírósági eljárásokban, illetve ezek jövője

Miért jobb az elektronikus aláírás a kézi aláírásnál?

„elektronikus aláírás”: olyan elektronikus adat, amelyet más elektronikus adatokhoz csatolnak, illetve logikailag hozzárendelnek, és amelyet az aláíró aláírásra használ.

A minősített elektronikus aláírás nemcsak az azzal ellátott elektronikus dokumentum

1. hitelesítésére, hanem
2. az aláíró személyazonosítására és
3. az aláírt dokumentum megváltoztathatalanságára

is szolgál az alkalmazott technológiából adódóan.

E tekintetben az elektronikus aláírás sokkal jobb és megbízhatóbb a kézi aláírásnál.

Mi szabályozza?

1. a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról, valamint az 1999/93/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 910/2014/EU RENDELETE (2014. július 23.), az ún. eIDAS-rendelet (electronic IDentification, Authentication and trust Services),
2. az eIDAS-nak megfelelően megalkotott magyar törvény az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (Eüsztv.), valamint az ennek végrehajtására kiadott alacsonyabbrendű jogszabályok, pl.
3. az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.).

Kapcsolódó szabályok I. - *Alakítás*

1. Írásbeliség - Ptk. (a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény) “6:7. § [Írásbeli alakhoz kötött jognyilatkozat]

(1) Ha a jognyilatkozatot írásban kell megtenni, az akkor érvényes, ha legalább a lényeges tartalmát írásba foglalták.

(2) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a jognyilatkozat akkor minősül írásba foglaltnak, ha jognyilatkozatát a nyilatkozó fél aláírta.

(3) Írásba foglaltnak kell tekinteni a jognyilatkozatot akkor is, ha annak közlésére a jognyilatkozatban foglalt tartalom változatlan visszaidezésére, a nyilatkozattevő személyének és a nyilatkozat megtétele időpontjának azonosítására alkalmas formában kerül sor.

(3a) Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, az ingatlannal kapcsolatos, valamint az öröklési jogi, családjogi, társasági jogi, illetve pénzügyi szolgáltatási jogvisztonnyal összefüggésben elektronikus úton tett jognyilatkozat kizárólag akkor minősül írásba foglaltnak, ha annak tartalma írásjegyekkel rögzített és eleget tesz az elektronikus okirat létrehozására irányadó jogszabályi követelményeknek. (Eltérő rendelkezés: Eüsztv. 99. § (1) bekezdés: családjogi és öröklési jogi jogviszonyokban nem lehet elektronikus okiratot alkalmazni!)

(Nem mindig szükséges írásbeliség, csak ha jogszabály kifejezetten előírja, de nem árt akkor sem, ha nem kötelező, elkerülendő a későbbi vitákat /szerződés köthető ráutaló magatartással, vagy szóban is/.)

Kapcsolódó szabályok II. - *Bizonyító erő*

2. Pp. (Polgári Perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény) 325. § (1) bekezdés f) pont: “[A teljes bizonyító erejű magánokirat]

(1) Teljes bizonyító erejű a magánokirat, ha

[...]

f) az elektronikus okiraton az aláíró a minősített vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírását vagy bélyegzőjét helyezte el, és – amennyiben jogszabály úgy rendelkezik – azon időbélyegzőt helyez el, [...].

(3) A teljes bizonyító erejű magánokirat az ellenkező bizonyításáig teljes bizonyító erővel bizonyítja, hogy az okirat aláírója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, illetve elfogadta vagy magára kötelezőnek ismerte el.

(4) A teljes bizonyító erejű magánokirat valóságát csak akkor kell bizonyítani, ha azt az ellenfél kétségbe vonja, vagy a valóság bizonyítását a bíróság szükségesnek találja.”

Kapcsolódó szabályok III. - *Hitelesség*

3. Vhr. (az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet) 12. §

”(1) Hiteles az elektronikus dokumentum, ha

- a) az teljes bizonyító erejű magánokiratnak minősül, és – ha jogszabály így rendelkezik – időbélyegzővel látták el,
 - b) a nyilatkozattevő vagy kiállító elektronikus ügyintézését biztosító szerv – illetve annak nevében kiadmányozásra jogosultjának – legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírásával vagy bélyegzőjével és – ha jogszabály így rendelkezik – időbélyegzővel látták el,
 - c) iratérvényességi nyilvántartásban elhelyezték,
 - d) az aláíró vagy kiadmányozásra jogosult azt az azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással hitelesítette,
 - e) kizárólag az elektronikus ügyintézését biztosító szerv zárt informatikai rendszerében rögzítették, vagy
 - f) jogszabályban meghatározott más módon hitelesítették.
- (2) Az (1) bekezdés szerint hitelesített elektronikus dokumentumba foglalt nyilatkozatról vélelmezni kell, hogy az a megtétele óta változatlan.
- (3) Az E-ügyintézési tv. 21/A. § (4) bekezdése szerinti esetben az ügyfél a beadványát digitalizálja, és azt az (1) bekezdés a) és d) pontja szerint hitelesíti.
- (4) Az (1) bekezdés b)–f) pontja szerint hiteles írat akkor közokirat, ha megfelel a törvényben meghatározott, a közokiratra vonatkozó további feltételeknek.
- (5) Törvény az (1) bekezdés b) pontjában foglalt esetben minősített vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírást vagy bélyegzőt is megkövetelhet.”

Hitelesség = az adott eljárásban nem vitatható annak érvényessége (csak polgári perben).

Az elektronikus aláírás fajtái

1. „Egyszerű” „elektronikus aláírás”: olyan elektronikus adat, amelyet más elektronikus adatokhoz csatolnak, illetve logikailag hozzárendelnek, és amelyet az aláíró aláírásra használ; - ez lehet akár egy e-mail végére odabiggyesztett név is,
 2. „fokozott biztonságú elektronikus aláírás”: A fokozott biztonságú elektronikus aláírásnak az alábbi követelményeknek kell megfelelnie:
 - a) kizárólag az aláíróhoz köthető;
 - b) alkalmas az aláíró azonosítására;
 - c) olyan, elektronikus aláírás létrehozásához használt adatok felhasználásával hozzák létre, amelyeket az aláíró nagy megbízhatósággal kizárólag saját maga használhat;
 - d) olyan módon kapcsolódik azokhoz az adatokhoz, amelyeket aláírtak vele, hogy az adatok minden későbbi változása nyomon követhető.
 1. „minősített elektronikus aláírás”: olyan, fokozott biztonságú elektronikus aláírás, amelyet minősített elektronikus aláírást létrehozó eszközzel állítottak elő, és amely elektronikus aláírás minősített tanúsítványán alapul;
- A szabályozás “technológiafüggetlen”, azaz nem határozza meg, hogy a fentieket milyen technológiával kell elérni, csak a feltételeit határozza meg.

Tanúsítvány és minősítés

„elektronikus aláírás tanúsítványa”: olyan elektronikus igazolás, amely az elektronikus aláírást érvényesítő adatokat egy természetes személyhez kapcsolja, és igazolja legalább az érintett személy nevét vagy álnévét;

- azaz összeköti az aláírást és az aláíró, vagyis egy digitális igazolvány a bizalmi szolgáltatótól.

minősítés: minden tagállamnak van egy kijelölt hatósága (Magyarországon az NMHH), ami “bevizsgálja” a bizalmi szolgáltatót, és amennyiben a bizalmi szolgáltató szolgáltatásai megfelelnek az eIDAS előírásainak, úgy igazolja, ezt, vagyis minősíti a bizalmi szolgáltatót és szolgáltatásait.

A minősített tanúsítvány kiadásának feltétele a személyazonosítás, azaz a minősített bizalmi szolgáltató köteles személyesen azonosítani a tanúsítvány jogosultját.

Bizalmi szolgáltatás

“rendszerint díjazás ellenében nyújtott, az alábbiakból álló elektronikus szolgáltatások:

- a) elektronikus aláírások, elektronikus bélyegzők vagy elektronikus időbélyegzők, ajánlott elektronikus kézbesítési szolgáltatások, valamint az ilyen szolgáltatásokhoz kapcsolódó tanúsítványok létrehozása, ellenőrzése és érvényesítése; vagy
- b) weboldal-hitelesítő tanúsítványok létrehozása, ellenőrzése és érvényesítése; vagy
- c) elektronikus aláírások, bélyegzők vagy az ilyen szolgáltatásokhoz kapcsolódó tanúsítványok megőrzése;”

Elektronikus aláírás és bélyegző

Elektronikus aláírása természetes (“magán-”) személynek (“embernek”) lehet,

Elektronikus bélyegzője jogi személynek (nem keverendő össze az időbélyeg/ző/vel!).

Időbélyeg(ző)

„elektronikus időbélyegző”: olyan elektronikus adatok, amelyek más elektronikus adatokat egy adott időponthoz kötnék, amivel igazolják, hogy utóbbi adatok léteztek az adott időpontban;

- azaz az időbélyeg - ha minősített - hitelesen igazolja egy aláírás létrehozásának és/vagy egy dokumentum létezésének időpontját.
- nem az aláíró számítógépének órája adja, hanem a bizalmi szolgáltató igazolja.

Hogyan működik? I. - Mi NEM elektronikus aláírás?

1. Mi nem elektronikus aláírás? - A látható aláírás kép NEM elektronikus aláírás!

Elektronikusan aláírta:
Dr. Kósa Ferenc
2021-01-08 12:53:41+0100 (UTC)

Ingtatlan-nyilvántart

A vékony vonallal bekeretezett rovatokat a kérelmező vagy a nevében kérelmező/képviselő a járási főldhivatali ügyfélszolgálatán tájékoztatást kérhet

A kérelmező családi és utóneve/megnevezése:	
A kérelmező születési neve:	
A kérelmező lakcíme/székhelye (telephelye):	
A kérelmező értesítési címe, ügyintézőjének neve, telefonszáma:	
A kérelmező személyi azonosítója/statistikai számjelle/belső egyedi azonosítója:	
A kérelmező állampolgársága/cégjegyzékszám:	
A kérelmező képviselőjének neve/megnevezése:	
A kérelmező képviselőjének eljáró képviselő adatai	képviselő lakcíme/székhelye (telephelye):
A kérelemhez kapcsolódó földhivatali iktatószám:	
A változással érintett ingatlanok darabszáma:	1
A változással érintett egyes ingatlan(ok) részletezése a következő oldalon, ill. pótlap(ok)on	
A bejelentett állandó lakcím átvezetését a kérelmező igényli-e:	
Soron kívüli ügyintéztést a kérelmező igényel-e:	
A tulajdonjog bejegyzési engedély benyújtásáig a kérelem függőben	

Aláíró: DR. KÓSA FERENC (2021.02.11.)

ÜGYVÉDI MEGHATALMAZÁS
POWER OF ATTORNEY AT LAW

Ahírlott, ezen okírat aláírással meghatalmazom
Undersigned, hereby I authorize

Dr. Kósa Ferenc Ügyvédi Irodát
és dr. Kósa Ferenc
ügyvédet
attorney at law

a Budapesti Ügyvédi Kamara tagját
the member of Budapest Chamber of Attorney at Law
akinek
whose

Kamarai azonosító száma: 36063596
reg. No. of Chamber:

Cégekaptu: 18124963
Registered office, and post address:

Székhelye, és irodai postacíme: 1137 Budapest, Budai Nagy A
Telephone and fax number:

Telefon és telefax száma: +36 1 320-55-19, fax: +36 1 78
E-mail: fkosa@fkosa.com

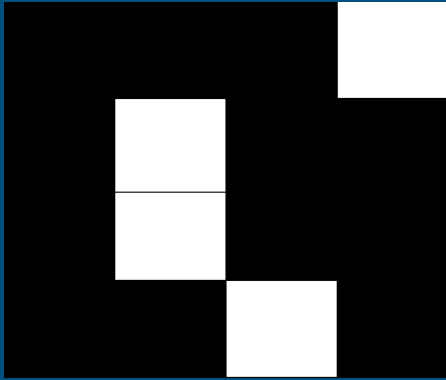
hogyan
that

Hogyan működik? II. - Mi AZ elektronikus aláírás?

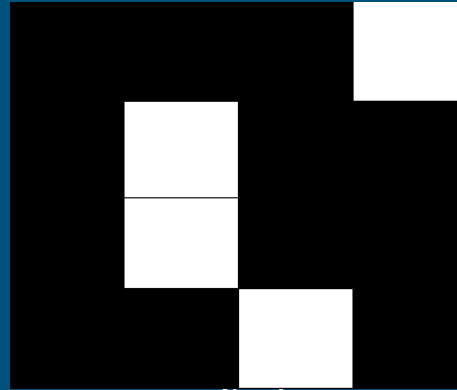
(A “technológiafüggetlenség” miatt ezt nem jogszabályok, hanem nemzetközi szabványok határozzák meg.)

A minősített (és a fokozott biztonságú) elektronikus aláírás nem egy állandó (konstans), a hitelesíteni kívánt dokumentumhoz csatolt jel (mint pl. a kézi aláírás), hanem egy, a dokumentum egyedi azonosítóját is tartalmazó titkosított (kriptográfiai módszerrel előállított) kódsorozat. Mit is jelent ez?

Szimmetrikus kulcsú kriptográfia

Kulcs

KULCS

FELADÓ ---> Üzenet

BÉLA

X	R	T	A
Q	B	F	É
Ó	É	Z	Ú
K	Á	L	R

t -----> Dekódo

			A
	B		
	É		
		L	

Aszimmetrikus kulcsú kriptográfia

RSA, ECC

A-szám

(← Matematika összefüggés →)

B-szám

Privát Kulcs

Publikus Kulcs

FELADÓ ---> Üzenet -----> Kódolt üzenet -----> Dekódolt üzenet ---->
Címzett

Hash

Hash

HASH - “Szerelmi szám misztika”

$$11+9+30+15=65$$

$$6+5=11$$

$$3+9+33+33+15=93$$

$$9+3=12$$

A	1
Á	2
B	3
C	4
Cs	5
D	6
Dz	7
Dzs	8
E	9
É	10
F	11
G	12
Gy	13
H	14
I	15
Í	16
J	17
K	18
L	19
Ly	20
M	21
N	22

Ny	23
O	24
Ó	25
Ö	26
Ő	27
P	28
Q	29
R	30
S	31
Sz	32
T	33
Ty	34
U	35
Ú	36
Ü	37
Ű	38
V	39
W	40
X	41
Y	42
Z	43
Zs	44

Elektronikus aláírás =

Dokumentum + (Hash \rightarrow privát kulccsal titkosítva)

Ellenőrzés:

Hash dekódolása publikus kulccsal + hash újragerálás és a dekódolt hash, valamint az újragerált hash összehasonlítása. Ha a két hash egyezik, a dokumentum sértetlen.

Elektronikus okirat =

Elektronikus dokumentum (= bármilyen számítógép által ember és/vagy számítógép számára értelmezhetővé tett információ)

+

Elektronikus aláírás

Az elektronikus aláírás joghatása

1. “A minősített elektronikus aláírás a saját kezű aláírással azonos joghatású.” (eIDAS 25. cikk (2) bekezdés)
2. “Az elektronikus aláírás joghatása és bírósági eljárásokban bizonyítékként való elfogadhatósága nem tagadható meg kizárólag amiatt, hogy az elektronikus formátumú, illetve nem felel meg a minősített elektronikus aláírásra vonatkozó követelményeknek.” (eIDAS 25. cikk (1) bekezdés)
3. “Az elektronikus dokumentum joghatása és bírósági eljárásokban bizonyítékként való elfogadhatósága nem tagadható meg kizárólag amiatt, hogy az elektronikus formátumú.” (eIDAS 46. cikk)

A jövő:

A jövő már itt van: Gyakorlatilag minden eljárás már most is elektronikus, az ügyvédek és a gazdálkodó szervezetek elektronikus eljárásra kötelezettek.

E-ING (Elektronikus ingatlan-nyilvántartás) - 2021. évi C. törvény

JESZENY (Jogi Személyek egységes nyilvántartása) - 2021. évi XCII. törvény a jogi személyek nyilvántartásáról és a nyilvántartási eljárásról

Köszönöm a figyelmet!

Dr. Kósa Ferenc ügyvéd

fkosa@fkosa.com

+36 70 337 6336